

Kolosi

Polo'a Lomu kumate nofi nopi mai'nenoko
 Kolosi kumate mai'ne'a Yisasife afi'a apaipafi
 male'naya vava'aite mani avo kateno Ti'ki'kasi'ae
 Onisimasi'ae anamike'ana ali'u'ana apami'na'ae.
 Yisasi'a ako fali'neapati hetiteno ko'ku'napi
 haitekeno Polo'a 30 kafu akeva mai'nenoko
 ke ka'ne.

1-2 Nakaeya Polo'na Yisasi Kalaisi ke
 ne'afukeno Anumaya Koti'a nehaikeno
 ali'ya'ale hunate'nike'na nakaeya'ae Timoti'a
 nakana'nimo'ae mani avo kata'a Kolosi kumate
 mai'netapa Yisasife afitapa lapaipafi male'naya
 nepu la'asakitapaleka avo kata'a nelapamu'ae.
 Anumaya Koti'a Afotimo'a vava alino kayone hu
 ya'ae lapaipa falu lahapaisea ya'ae lapamise.

*Kolosi kumate vava'moki lamake hu'a Yisasife
 afi'a apaipafi male'nae.*

3 Inaki la'akaeya lapa'kaeyafe Anu-
 mayamoteka ke huta'a afikekefena mi'ko
 afina lapa'kaeyafe la'akesa ne'afita'a lusi
 amuse nehuta'a Anumaya Koti'a Anumayati
 Yisasi Kalaisi Afo'amoteka ke huta afine'ko'ae.
 4-5 Lapa'kaeyafe inake hu'a lapavake haketa'a
 la'akaeya afi'no'ae. Anumaya Koti lamake ke
 Yisasife kanale ke lahapapai'naya ke ako fole
 aiketapa afi'netapa Yisasi'a hulate'nea yafe
 afitapa lapaipafi male'netapa Anumaya Koti'a
 ko'ku'napi lapamisea ya'mo ke afitetapa lapame
 atiti hutapa mai'nae. Lapame atiti nehaya yafe

Yisasi Kalaisife afitapa lapaipafi male'netapa mi'ko Yisasife afi'a apaipafi male'naya vava'aife lahapau lapayamopafati nelahapaiye. La'akaeya ani kava nehaya yafe Anumayamoteka amuse yapati ke huta'a afine'ko'ae. ⁶ Yisasi'a hulata'nea ya'mo'ke lapa'kaeyate kanale ke eno fole aiketapa Anumaya Koti vava alino kayone nehea ya'ae afitapa alakepa hu'naya afina aepa hetapa kanale mai au'ava yatapi alitapa fole ai'nake'a meni mi'ko koteka ani ke hu'a hapa'nepaike'a lusi ve a'ne'moki ani ke afi'a apaipafi malete'a a'kame ne'male'a lapa'kaeya hu'naya kava hu'a kanale mai au'ava ya'api ali'a fole ai'nae. ⁷ Epafalasi'a lapa'kaeya alino lapaya hiketapa mani ke afi'nae. Ani ve'kamo'a Yisasi Kalaisi ali'ya la'akaeya la'aha'mano mi'ko afina ali'ya ne'alea ve'kaketa'a akaeyafe lusiya huno nela'ahaiye. ⁸ Epafalasi'a eno lapa'kaeya lapavake la'aha'nepaino inake he “Anumaya Koti Avamu'amo'a hapau apayamopafati nehapaiya yana ako apami'nike'a vayafe hapau apayamopafati nehapaiye.” huno ako laha'apai'ne.

Anumaya Koti'a Kolosi vava alino lo'kiya vaipatesea yafe Polo'a ke huno Anumaya Kotiteka afine'ke.

⁹ La'akaeya ani ke afi'no'a afina aepa heta'a lapa'kaeyafe la'ake o'kanita'a Anumaya Kotiteka ke huta afine'ko'ae. Inake huta'a Anumayamoteka afine'ko'ae “Anumaya Koti Fate Akufa Avamu'amo'a kanale lapaipa lapa'kesa lapamiteno Anumaya Koti'a nehaiya au'ava

yafe lahapaisiketapa afitetapa ani afisaya kemo'a lapaipafi lusiya huno havaitese.” huta'a afine'ko'ae. ¹⁰ Havaite'nisiketapa lapa'kaeya utetapa hisayateka Anumayamo alakepa vaya'a mai'nisakeno Anumayamo'a mi'ko mai au'ava yatapi aketeno “Nakaeya mafa'nemoki apatea kava nehu'a nahaiya kava nehae.” huteno lusiya huno haise. Mi'ko nehaya kava'mo'a kanale kava'ake fole aisiketapa Anumaya Koti aepa'a aketetapa akaeyafe afi'naya yatapimo'a ala hise huta'a Anumayamoteka afine'ko'ae. ¹¹ Anumayamo'a ano hale himamu lo'kiya'afati lo'kiya'a lapamisiketapa lo'kiya'vaitapa mai'nisakeno mi'ko kana ya lapa'kaeyate fole ne'aisikeno lapaipamo'a haleke aike ohisiketapa lo'kiya lapaipa lapa'kesale mai'netapa vase hutapa amuse yapi mai'netapa ani kana ya atapa akasesaya lo'kiya'a lapamise huta'a afine'ko'ae. ¹² Anumayatimo'a alino kanale hulapateteno “Lapa'kaeya alikae.” huno hu'nea kanale'nale ya alisaya ya ako lapate'ne. Lapate'neanaketapa “Ano hale yapi mai'naya vaya'ae hetitapa alikae.” huno hu'nea yafe Afotimoteka lusiya hutapa amuse huteo. ¹³ Hokoteta lakaeya Sata'a kava yakailateketa hani yapi mai'nonakeno Anumaya Koti'a ani yapati lavaleno akai'a hau ayamopafati nehaiya mafa'ne'amo'a kava ne'yakaiya yapi lavaleno late'ne. ¹⁴ Hao'otake yatimo'a nofi hulate'nikeno Anumaya Koti mafa'ne'amo'a anifati kalu heno lavalesea miya ataleteno ani nofipati ako lavaleteno hao'otake yate lahapaove lapatove nehuno aipa falu yapati

alino atalelate'ne.

Polo'a Kalaisi au'ava ya'ae ali'ya'a'ae hu'ne.

¹⁵ Vaya'moki Anumaya Kotina o'akanina'maki akai'a mafa'ne Yisasi'a Afo'amo'ae mako'ke ak- ufa avamete ve'kala mai'na'a yafe Yisasi'a eno Anumaya Kotina laveli'ne. Anumaya Koti yake mafa'ne'a Yisasi'a mai'nikeno mi'ko Anu- maya Koti'a alo humale'nea yate kava hu'nenno ala'api mai'ne. ¹⁶ Yisasi'a akai'a mi'ko yana alo humale'ne. Ko'ku'nate hane'nea ya'ae mopale hane'nea ya'ae vaya'moki ne'akaya ya'ae no'akaya ya'ae ko'ku'napi kayo kayo vaya'ae Sata afe'yaka'ae ala kava vaya'api'ae aise kava vaya'ae akai'a akike ali'a asaka hisaya yafe Yisasi'a alo humale'ne. ¹⁷ Mi'ko hane'nea ya alo ohu'nea afina Yisasi'a mai'nenno akai'ake mi'ko ya alino kanale huteno no'apile no'apile apateke'a mai'ne'a lo'ka'a ali'ya'api ne'ale. ¹⁸ Yisasife afi'a apaipafi male'naya vayana Yisasi ak- ufa'a mai'nakeno Yisasi'a apa'kenopa'a mai'nenno ani vaya'aina kava yakai ne'apateno saufa apavamu'mo aepa'a mai'ne. Mi'ko yate ala ve'ka'api maisea yafe Yisasi'a Anumaya Koti'a yake mafa'ne'a mai'nenno fali'naya vaya'aipati hokoteno heti'ne. ¹⁹ Anumaya Koti'a ne- haikeno mi'ko lo'kiya'a'ae kanale au'ava ya'a'ae mafa'ne'amopi maleno havaitetekenno Anumaya Koti'a mi'ko'a Yisasipi mai'ne. ²⁰ Mai'nenno Anu- maya Koti'a mi'ko mopale ya'ae ko'ku'napi ya'ae Akaeya'ae mako'ke apaipa apa'kesale maisae huno akesa afitenno Yisasina atalekeno yofa yos- ale nefalikenno aino la'kilavi'nea kola'amo'a mi'ko

kame hu au'ava ya'api alino atale'neanake'a Anumaya Koti'ae mako'ke apaipa apa'kesale mai'nae.

²¹ A'ke'ainaka lapa'kaeya'ae Yisasi Kalaisi'ae kame faite'naya'maki lapaipa lapa'kesa'afi kame fai ne'atetapa hao'otake kava maitapa hu'nae.

²² Hu'naya'maki Yisasi'a vava lakufa'ae ve'ka yoyo yosale hakeno fali'ne. Fali'nea yateti Yisasi'a lapa'kaeya ako alino Anumaya Koti'ae mako'ke lapaipa lapa'kesa lapamiteno Afo'amoteka lapavalesiketapa lapa'kaeya hao'otake kava ohutapa fate akufa vava'a mai'netapa vava apaulakale hao'otake yatapi o'male vava hetitapa maikae. ²³ Hetitapa maikaya'maki lapa'kaeya Yisasife afitapa lapaipafi male'naya ya atafa hutapa lo'kiya vaiyo. Haviku mako ya'mo'a lapavayu hisiketapa Yisasi'a hulata'nea yafe lapame atiti nehutapa akeva mai'naya yatapi atale'yafenaki maitapa lo'kiya vaitapa maiyo. Ani kanale ke lahapapaiketapa ako afi'naya kemaki nakaeya Polo'na ani ke Yisasi'a hulata'nea ya'mo kanale ke'amo ali'ya ve'ka'a mai'ne'na mako vava'moki'ae lo'kata ani ke hapa'nepaunanake'a mi'ko mopale vava'moki afi'nae.

Polo'a Anumayamo ali'ya ne'alino Kolosi vava hapa'ma'ne.

²⁴ Lapa'kaeya lahapamaesoa yafe nakufa nakafu ne'kea nopi mai'noa yafe lusiya hu'na amuse nehoe. Yisasife afi'a apaipafi male'naya vava'moki Yisasi akufa mai'nakeno Kalaisi'a lusi akafu ki'neanake'na nakaeya'ae nakafu ne'kea yatetina Yisasina akafu ki'nea ya ali'na avaya

ne'aove. ²⁵ Anumaya Koti'a akai'a lapa'kaeyafe akesa afiteno “Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya hapa'maesana ve'ka'api maiyo.” huno hunateke'na mi'ko Anumaya Koti ke hu'na fole ai'na lahapa'nepaisuketapa afitapa alakepa hisaya yafe hunate'ne. ²⁶ A'ke'ainaka Anumaya Koti kemo'a fala'kino hane'nike'a mi'ko vaya'moki afi'a ha ole'naya'maki meni ako fole aike'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'moki mi'ko ako afi'nae. ²⁷ Anumaya Koti'a akai'a nehaiya kava huno Yisasife afita laipafi male'nona vaya'mokita mani fala'kino hane'nea ke lahapaiketa ne'afunakeno Yisasi Kalaisi'a laipafi mai'nea yafe lakaeya henaka'a akai'a ano hale himamu lo'kiya'a hane'nea kumate uta maisuna yafe akeva huta lame atiti nehune. Ani ke lusi ano hale lo'kiya himamu ya'a hane'nea ke'amo'a kanale'ya huno Isaleli nofi o'mai vaya'ai folakapi'ae e'ne. ²⁸ E'neanaketa lakaeya Kalaisife huta fole ne'aita mako'ke mako'ke'mokitapa lahapa'nepauna yafe Anumaya Koti aulakale lapavaleta lapatesuna afina Kalaisi'ae lo'katapa vayatama maisae huta lakenopafi hale'nea ke huta fole ne'aita mi'ko vaya'aife “Maitapa halove nehutapa kava yakaiyo.” huta nehune. ²⁹ Ani ke nehuna'maki Kalaisi'a akai'a mi'ko lo'kiya'a nami'nea lo'kiyaleti nakaeya nayamufa vale'na mi'ko ani ali'ya ne'alo.

2

Lakaeya lame atiti yati alita lo'kiya vai'neta kasuke ke o'afisune.

¹ Nakaeya lo'kiya vai'na lapa'kaeya'ae Leotisia mai'naya vaya'ae mi'ko nakaeya naukosafi o'nake'naya vaya'ae lahapa'maeso a yafe lusi ali'ya ne'aloa ali'yafe afisae hu'nae avo ne'kaove. ²⁻³ Lapaipamo'a lo'kiya vaino hane'nisiketapa vayatapimoki'ae mako'ke lapaipa lapa'kesale mai'netapa lahapa'u lapayamopafati nelahapaiya yafe lusi ali'ya ne'aloa. Mako'ke lapaipa lapa'kesale mai'nisakeno Anumaya Koti'a Kalaisife fala'kino male'nea ke'a afitapa alakepa hisayana Anumayamofe afitapa lapaipafi male'naya yafe “Alaki lamake ya hane'ne.” hutapa hisaya yafe lusiya huno ne'nahaiye. Ani fala'kino male'nea kemo aepa'a Yisasi Kalaisi'a akai'ake mai'neanakeno mi'ko akenopafi hale'nea akesa ne'afea ya'ae Anumaya Koti akesafi hane'nea ya'ae akai'a aipafi havaite'ne.

⁴ Haviku mako ve'kamo'a kasuke ke nehuno ake lapavataka huke hu ke hisiketapaena o'afisaya yafe mani ke ne'kaove. ⁵ Lapa'kaeya'ae lo'ka'na o'mai'noa'maki naipa nakesa'amo'a lapa'kaeya'ae hane'nea yafe lapa'kaeya Kalaisi'a hulata'nea yafe afitapa lapaipafi male'nakeno lo'kiya vai'niketapa mako'ke ya hutapa hetitapa mai'naya lapavake afite'na lusi amusetapi nehoe.

Lakaeya Kalaisi'ae lo'ka'neta maike maike hu lavamu alisune.

⁶ Lapa'kaeya Yisasi Kalaisife “Kava hulato.” hutapa Yisasina lapaipafi ako avale'naya yafe mi'ko ka utetapa hisayateka akaeya'ae lo'katapa veo. ⁷ Alino lapaya hiketapa afi'naya kava hutapa yosa hafu'ya'a mopafi laviteno atafa

huno alaki huli'nikeno kosino hanaleka nehaino lo'kiya ne'vaiya avamete kava heo. Mako anumaya yosamo'a no alino lo'kiya vaikeno lo'kiya vaino nehanea avamete lapa'kaeya Kalaisi'a hulate'nea yafe afitapa lapaipafi male'naya ke atafa hutapa alaki huli'netapa lapame atiti nehutapa Anumaya Kotife mi'ko afina hutapa amuse huteo.

⁸ Haviku mako vaya'moki akufa'a o'male ke'ae yasi ke'ae apa'kai'api apa'kesafati ali'a male'a lahapapaisaya kele afitapa apa'kame malesake'a lapavayu hu'a nofi nopi lapatale'yafenaki maitapa halove hupateo. Ani vaya'moki lapa'kinakomoki apa'ku apa'kesafati havikopa ke'ae ko'ku'nate'ae mopale'ae mai'naya afe'yaka'ai apaipa apa'kesa ali'a lahapa'nepaiya'maki Yisasi Kalaisi ke lahapa'nopaiye. ⁹ Lahapa'nopaiya'maki mi'ko Anumaya Koti lo'kiya ya'a'ae kanale au'ava ya'a'ae lusiya huno Yisasi Kalaisi aipafi havaite'ne. ¹⁰ Havaite'niketapa lapa'kaeya akaeya'ae aita kamatapa mai'naya yafe Anumaya Koti'a ani lo'kiya'a'ae kanale au'ava ya'a'ae ako lapami'nikeno lapa'kaeyapi havaite'nikeno Yisasi'a akai'a mi'ko kava vaya'ae ko'ku'napi kayo kayo vaya'ae Sata afe'yaka'ae ala kava ve'ka'api mai'ne.

¹¹ Mai'niketapa lapa'kaeya Kalaisi'ae aita kamatapa mai'naya yafe Yuta vaya'moki apa'kufa laka nehaya kava huno hao'otake kava nehaya lapaipa lapa'kesa ako laka huno alino atale'ne. Ani kavana ameka apa'kufale hane'nike'a vaya'moki apayateti

laka nohaya'maki Kalaisi'a hu'nea yateti ani hao'otake kava nehaya lapaipa lapa'kesa ako laka huno alino atalekeno lahapa'ye hu ya'mo'a lo'kiya'a o'male'nikeno meni yakai olapate'ne. ¹² Yakai olapate'nea'maki li falelapataya afina Kalaisi'ae aita kamatapa mai'nakeno vaya falike'a ki ne'apataya kelifi Kalaisi'ae makopi ali'a kilapate'nakeno "Anumaya Koti'a Kalaisina kelifati ako alino hetite'ne." hutapa afitapa lapaipafi male'nake'a li falelapate'naya afina Anumaya Koti'a lapa'kaeya Yisasi'ae makopi fali'nayapati alino hetilapate'ne. ¹³ Alino hetilapate'nea'maki hokotetapa lapa'kaeya Mosese ke male male'nea ke o'afi'naya Isaleli nofi o'mai vaya'mokitapa hao'otake au'ava kava hu'nakeno ani kavamo'a ako lahapaeketapa fali'nae. Ako fali'naya'maki Anumaya Koti'a lapa'kaeya Yisasi'ae makopi fali'nayapati alino hetilapateteno saufa lapavamu lapamiteno Anumaya Koti'a mi'ko hao'otake yatape ako lahapaove lapatove nehuno aipa falu yapati alino atalelapate'ne. ¹⁴ Mi'ko ke male male'nea ke a'kame o'male'nona yafe ani kemo'a kake hulateteno nehuna hao'otake yati alino folete kamale'nea'maki Anumaya Koti'a ani ke ano kalopataleteno ani kake hulateteno latafa hu'nea ke alino Yisasi'a fali'nea yofo yosale aino asaiteno lo'kiya'a ako hano hutale'ne. ¹⁵ Hano hutaleteno Anumaya Koti'a Yisasi'a yofo yosale fali'nea yateti mi'ko Sata afe'yaka'ae kava'api'ae mi'ko lo'kiya'api hane'nea ya'mo lo'kiya'api apa'kaseno apa'kaeya lo'kiya'api alino ataleno mi'ko vaya'ai

apaulakale “Sata lo'kiya'a afa ya'kana he.” huno apaveli'ne. Mi'ko Sata afe'yaka'ae kava'api'ae apa'kaseno apa'kaeya lo'kiya'api alino ataleteno mi'ko vaya'moki apaulakale “Sata ya'yaka alino afa yaka he.” huno apaveli'ne.

Lakaeya Kalaisi'ae ako fali'nona yafe ke male male'nea kemo'a laha'o'ma'kaiye.

¹⁶ Ke male male ke alino hano hutale'nea yafe haviku mako ve'kamo'a ne'ya'ae li'ae ne'naya ya'ae hopa kana'ae sapati kana'ae “Ina kava nehutapa ke male male'nea ke a'kame no'malae.” nehuno kake hulapate yafenaki.

¹⁷ Mani akufa ya'yaka henaka'a va'yi hisea ya'mo ame'a lave neleamaki Kalaisi'a akai'ake lamake'a mai'ne. ¹⁸ Mako ve'kamo'a himona ake'nea yafe huno fole aino lahapa'nepaino “Lapa'kaeya lapa'kaitapi lapa'kufa avaletapa lavitetapa ko'ku'napi kayo kayo vaya'ai apa'ki alitapa asaka heo.” huno hisea kele a'kame o'maleo. A'kame malesayana amuse yatapi hano huke. Ani akufa vaya'moki hao'otake kava nehaya apaipa apa'kesale ne'maiya yafe lusiya hu'a apa'kufa ali'a nehaiye. ¹⁹ Ani vaya'moki Kalaisi'ae ai'a kama'a o'mai'naya'maki lamake lakaeya Kalaisi akufa'a mai'nonakeno Kalaisi'a lakaeya kava yakailatesea ve'kamo'a lakenopa'a mai'nenno mi'ko akufa'a ne'ya amikeno mi'ko laiya laya'mo au'amo lakanuna nu amikeno kanale huno hane'nikeno Anumaya Koti'a lo'kiya'aleti akufa alino kanale hikenno ko'nese.

²⁰ Lapa'kaeya Kalaisi'ae ako fali'nakeno mi'ko ma mopafi hao'otake au'ava kava nehaya yatapi

ako alino atale'ne. Ina kava hu'nea'maki na'ya hiketapa Yisasi ke o'afi'naya vaya'moki nehaya kava hutapa utetapa nehae? Na kava hike-tapa ani vaya'ai ke male male'nea kele a'kame male'nae? ²¹ Inake huno nehe “Lapa'kaeya mani ya atafa oheo. Mani ne'ya o'neo. Mani ya ame'ko o'aleo.” ²² Nehea'maki inani akufa ke male male'nea kefi hu'nea yana lakaeya alita ne'nopi ali'ya ne'alupi makale'a fanane hu'ne. Ani ke male male'nea ke vaya'moki apa'kai'api apaipa apa'kesafi ali'a lo'kiya vai'ne'a ali'a laya nehu'a “Ani kele a'kame maleo.” hu'a nehae. ²³ Lamake “Ani ke male male'nea kemo'a akenopafi hale'nea kekana nehe.” hu'nona'maki amekale yafe'ke nehe. Inake nehae “Lakaitike Anumaya Koti aki alita asaka hisuna ya'ae lak-ufa avaleta lavisuna ya'ae laha'ne'maeye. Lak-ufa amakisunakeno laha'makaiye.” hu'a nehaya'maki ani ke male male'nea ke a'kame ne'malaya kavana lakufa aketa laha'ye nehuna ya atalesuna yafe laha'no'maeye.

3

Lakaeya Kalaisi'ae fali'nonapati ako hetinone.

¹ Anumaya Koti'a lapa'kaeya'ae Kalaisi'ae makopi ako alino hetilapateteno saufa lapavamu ako lapami'nea yafe lapa'kaeya ko'ku'napi hane'nea yafe lapa'kesa afifi hutapa maiyo. Ani ko'ku'na kumate Yisasi'a kava yakaisea yafe Anumaya Koti'a aya lamaka aupalika hane'nea fai mai yate fai mai'ne. ² Fai mai'neanaketapa mi'ko afina lapa'kaeya ko'ku'napi yafe'ke

lapa'kesa afifi nehutapa ma mopafi yafe lapa'kesa o'afeo. ³ Lamake lapa'kaeya hao'otake kava nehaya lapaipa lapa'kesa ako hano fali'neanaketapa kanale hutapa haekafa hutapa maisaya lapavamu Kalaisi'ae fala'kino hane'niketapa Anumaya Koti'ae aitapa kamatapa mai'nae. ⁴ Mai'nayanakeno Kalaisi'a lavamu'mo aepa'a mai'neanakeno eno fole aisea afina lapa'kaeya'ae Anumaya Koti hale himamu lo'kiya'afi utapa maikae.

Lakaeya saufa ve a'ne mai'none.

⁵ Ma mopale mi'ko hao'otake kava nehaya yatapi hatapa falikeno hano hino. Ma akufa au'ava yafe nehoe a'yafa havake. Kumai kava huke lapa'kufale honi'ya kava huke hao'otake ya huke lapa'kufa aketapa lahapa'ye huke makale'a lapaipa lapa'kesamo'a he'netino hao'otake kava huke alu ve'kamo yate aketapa lahapa'ye huke nehaya kava ataleo. Alu ve'kamo yate aketapa lahapa'ye nehaya au'ava kava'mo'a ako fali'naya vaya'aife “Anumayati mai'ne.” hu'a apa'kisana nefaiya au'ava kava nehae. ⁶ Mi'ko vaya'moki ani kava nehaya yafe Anumaya Koti'a aipamo'a haviya nehikeno hai ne'vaiyanakeno ke'a ali'a ne'atakaya vaya apa'kufa apa'kafu kisea ya ako apamike.

⁷⁻⁸ Apamikea'maki hokotetapa lapa'kaeya ani vaya'ae ka utetepa nehutapa ani au'ava kava hu'naya'maki meni mi'ko mani kava ataleo nehoe. Lapaipamo'a haviya nehea ya'ae lahapai ne'vaiya ya'ae vaya alitapa haviya hune'apataya ya'ae vaya'aife hutapa haviya

hune'apatetapa kamuke ne'apamakea ya'ae a'yafa nehavaya avake'ae lapavayafati ohutapa ataleo. ⁹ Lapa'kaeya atafa kena hatetapa atalaya avamete kava hutapa lapaipa lapa'kesafati a'ke'ainaka hu'naya hao'otake kava ako alitapa atale'naya yafe Anumayamofe afi'a apaipafi male'naya vaya'aina lapa'ke'atike ke huo'apateo. ¹⁰ Huo'apatetapa lapa'kaeya saufa kena alitapa nehavaiya kava hutapa saufa lapaipa lapa'kesa ako ali'nakeno Anumaya Koti'a ani saufa lapaipa lapa'kesa alo hulapateteno mi'ko afina Akaeya au'ava ya lapave neliketapa afitetapa saufa vaya Anumaya Koti'kana hutapa maikae. ¹¹ Ani saufa vaya apaote o'mai'naya'maki Yuta vaya'ae Yuta nofi o'mai vaya'ae apa'koya ano'a laka hu'naya vaya'ae laka ohu'naya vaya'ae haesa vaya'ae anupa vaya'ae miya o'ali ali'ya ne'alea vaya'ae miya ne'alea ali'ya ne'alea vaya'ae lo'ka'a makopi mai'naya'maki mi'ko'amoki mako'ke apaipa apa'kesale mai'ne'a mako'ke avamete mai'nakeno Kalaisi'a akai'ake alaki ve'kati mai'neni mi'ko vaya'mokita laipafi mai'ne.

Vayafe lahapau lapayamopafati lahapaino.

¹² Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe haikeno hapali male'nea vaya'mokitapa hao'otake kava ohutapa fate akufa vaya'a mai'nakeno lapa'kaeyafe hau ayamopafati nehaiya nofi vaya'a mai'naya yafe lapa'kaeya saufa kena alitapa nehavaiya kava hutapa ma akufa au'ava kava heo nehoe. Mako vayafe lahapau hupatetapa alitapa kayone hu ne'apatetapa lapa'kaitapi lapa'kufa avaletapa ohaitapa mi'ko vaya'aitena kanale

kava'ake hune'apatetapa lapa'kaeya lahapafai'a lahapaesaya vaya'aina lahapai vai o'apateo. ¹³ Lapa'kaeya folakapati mako ve'kamo'a vaya'a hao'otake kava hutesikeno'aena vase huno alaku huno mai'neni ani hao'otake ya'a Anumayamo'a hao'otake yatape lahapao ve lapatove nehuno aipa falu yapati alino atalelapate'neanaki lapa'kaeya ani kava hutapa ani ve'kae "Kahaove katove nehu'na naipa falu yapati ali'na atalekate'noe." hutapa heo. ¹⁴ Lahapau lapayamopafati nelahapaiya kava'mo'a mi'ko kanale au'ava kavana ano akaseno hane'niketa kenati ano atafa hise nehuta lafafafi nofi aonakeno atafa nehea kava huta lahau layamopafati nelahaiya ya'mo'a mi'ko kanale au'ava kava atafa huno alakepa hu'nisike'a lo'ka'a ali'ya alisae. ¹⁵ Kalaisi'a lapaipa falu hisea ya ako lapamikeno ani ya'mo'a lusiya huno kava hulapate'nisiketapa ke'a afeo. Mako'ke lapaipa lapa'kesale maisaya yafe Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe ke hiketapa e'nayanaketapa mako'ke'ake Kalaisi akufa'a mai'nayanaketapa mi'ko afina Anumaya Kotiteka ke nehutapa amuse'a huteo. ¹⁶ Kalaisi'a hu'nea ke lapa'kaeya lapaipafi malesakeno lo'kiya vaino hane'nisiketapa ani apa'kenopa hale'nea kanale ke lapa'kaeya nepu lapasaki alitapa apaya nehutapa kanale au'ava ya hisaya yafe hapa'nepaitapa lapa'kaeya lapaipafati yakame nehutapa Anumaya Kotife amuse hune'atetapa Anumaya Kotife yakame nehaya yakame'ae Fate Akufa Avamu'amo'a lapaipafi lahapapaisea yakame'ae nehutapa yakamefati

Anumayamo aki alitapa asaka heo. ¹⁷ Yisasi Kalaisi'a hulata'nea yafe mi'ko ke nehaya yatapifi'ae ali'ya ne'alea yatapifi'ae mi'ko afina Anumayati Yisasi aki alitapa asaka nehutapa Anumaya Kotife amuse huteo.

Ve alave'ae mafa'ne'api'ae maisaya au'ava ke.

¹⁸ Lapa'kaeya a'nemokitapa anautapimoki apaiya'afi mai'netapa apa'kaeya ke afitapa apa'kame maleo. Ani akufa au'ava kava'mo'a Anumayamo aulakale kanale kava hane'ne.

¹⁹ Vemokitapa a'netape lahapau la-payamopafati nelahapaisiketapa hapai vaisaya ke o'apama'keo.

²⁰ Mafa'neyakamokitapa itatapi afitapimoki mi'ko hisaya ke afitetapa apa'kame maleo. Ani kavafena Anumayamo'a lusiya huno nehaiye.

²¹ Afo'api'mokitapa mafa'neyakatapimoki afi'a apavuya hisaya ke mi'ko afina o'apama'keo. Mi'ko afina ke apama'kisayana apaipa afi'a haviya hukae.

Ali'ya vaya'ae kava vaya'apimoki'ae fe hu'ne.

²² Miya o'ali ali'ya vaya'mokitapa kava vayatapimoki hisaya ke afitetapa mi'ko ke a'kame maleo. Haviku "Nakaeyafe 'Kanale ali'ya ve'ka mai'ne.' huno hise." hutetapa kava ve'kamo aulaka'ale'ke ali'ya ne'alitapa aluleka u'nisiketapa ali'ya o'ali'yafenaki Anumayamofe koli nehutapa lapaipamo'a alakepa huno hane'nisiketapa mi'ko afina kanale ali'ya aleo. ²³ Mi'ko ali'ya ne'alea ali'ya alitapa lo'kiya vaitapa aleo. "Mopale

vaya'ai ali'ya no'aluna'maki Anumayamo ali'ya ne'alune.” hutapa heo. ²⁴ Lapa'kaeya ako afi'nae Anumayatapi Kalaisi'a lapa'kaeya kava ve'ka mai'nenō henaka'a ani ali'yatapileti miya lapamisea yana ko'ku'napi ako lapate'ne. ²⁵ Lapate'nea'maki mako ve'kamo'a hao'otake au'ava kava hu'niseana ani yateti havi miya'a ako amikea'maki Anumaya Koti'a mi'ko afina mako'ke avamete maleno kake hupateteno miya'api alino fa'ko huke.

4

¹ Lapa'kaeya kava vava'mokitapa ali'ya vayatapi alakepa kava'ake hune'apatetapa yakaipateo. Lapa'kaeya ako afi'nae lapa'kaeya'ae kava ve'katapi ko'ku'napi mai'ne.

Anumayamoteka afine'ketapa alakepa kava hutapa lo'kiya vaitapa utetapa heo.

² Lapa'kaeya Anumayamoteka mi'ko afina ke hutapa afine'kaya ya atafa hutapa alaki huleo. Anumayamoteka afikekefena lapau kala'kala ohutapa lapa'kesa afitapa alakepa hunetapa Anumayamofe amuse nehutapa afikeo. ³⁻⁴ Lakaeya laha'maesea yafe lakaeya ke'a huta fole aisuna ka lavelisea yafe Anumaya Kotiteka ke hutapa afikeo. Kalaisi ke a'ke'ainaka huno fala'ki male'nea ke nakaeya hu'na fole ai'noa yafe nofi hunate'nake'na mako'ae Anumayamo'a haisea kava hu'na ani ke hu'na aepa'a hu'na hale'na fole aisoa nakesa nehiki Anumayamoteka ke hutapa afikeo.

⁵ Yisasi ke o'afi'naya vayafe lapa'kesa afifi nehutapa alakepa kava'ake nehutapa ka utetapa heo. Apa'kaeya'ae lo'katapa mai'netapa Yisasi ke hapapaiyo. ⁶ Hapapaisaya kemo'a mi'ko afina kanale haka'ake hisea ke'ake nehisake'a mi'ko vaya'moki lapafikesaketapaena kanale ke'ake ke anona'apile hapapaiyo.

Polo'a Ti'ki'kasi'ae Onisimasi'ae hunateke'ana Kolosi kumate u'na'ae.

⁷ Ti'ki'kasi'a nakaeya ne'mauva navake lahapapaike. Ani ve'ka lakaiti nelahaiya lakanatimo'a Anumayamo ali'yate mi'ko afina kanale'ya huno ne'alea ve'ka'ae lo'kata'a ali'ya ali'no'ae. ⁸ Lakaeya ne'mauna kava lapa'kaeya lahapapaisea ya'ae lapaipa alino lo'kiya vailapatesea ya'ae hutokeno lapa'kaeyate e'ne. ⁹ Nakaeya Onisimasina Ti'ki'kasi'ae hunatesuke'ana uka'ae. Onisimasi'a mi'ko afina kanale'ya huno ne'maika'na nakaeya ne'nahaiya lakanatimo'a lapa'kaeya kumate ve'kalanake'ana male fole ne'aiya ya'mo avake lahapapaika'ae.

Polo'a Kolosi mai'naya vaya'aife huno falu fala hupate'ne.

¹⁰⁻¹¹ Alisata'kasi'a nakaeya'ae nofi nopi mai'no'a ve'ka'ae Ma'ki'a Panapasi nefo'amo'ae Yisasi hamo'amo'a mako aki'a Yasatasi'ae lapa'kaeyafe hu'a falu fala hunelapatae. Ani vaya'amokike Yuta vayapati nakaeya'ae u'e'a nehu'a Anumaya Koti kava yakaipatesea ke hapa'nepaiye. Nakaeya naha'ne'makeno naipamo'a kanale nehe. Ma'ki'a lapa'kaeyate

va'yi hisiketapaena nakaeya lahapapai'noa kava hutapa avaletapa alakepa hutapa ateo.

¹² Epafalasi'a lapa'kaeya kumate ve'kakeno lapa'kaeyafe huno falu fala hunelapate. Ani ve'ka Yisasi Kalaisi ali'ya ve'kakeno mi'ko afina lapaya hisea yafe Anumaya Kotiteka inake huno afine'ke “Anumaya Koti nehaiya kava'a afi'a alakepa hute'a lo'kiya vai'a het'i'a alakepa hu'a maisae.” huno Anumaya Kotiteka afine'ke.

¹³ Afine'keke'na akaeya Leotisia kumate vaya'ae Hielapolisi kumate vaya'ae hapa'maesea yafe lusiya huno ali'ya ne'alike'na ake'na alakepa hu'na akete'na hu'na fole ai'na lahapa'nepauve.

¹⁴ Lu'ku'a lahau layamopafati nelahaiya Tota ve'ka'ae Timasi'ae lapa'kaeyafe hu'ana falu fala hunelapata'ae.

¹⁵ Leotisia kumate mai'naya nepu nasaki'ae Nifa'ae akaeya nopi ali'a atalu hu'ne'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'aina nakaeya Polo'na hu'na falu fala hupatoki hapapaiyo.

¹⁶ Lapa'kaeya mani avo ako hapali'nisutapaena Leotisia kumate mai'ne'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'aite atalekeno vinake'a apa'kaeya'ae hapali'a afite'a apa'kaeya apami'noa avo ani kava hu'a lapa'kaeya lapamisaketapa hapalitapa afeo.

¹⁷ Lapa'kaeya A'kipusina inake hutapa hapaiyo “Anumayamo kami'nea ali'yana alakepa hu'ka ali'ka avayao.” hutapa hapaiyo.

¹⁸ Mani ke mako ve'ka hapaukeno ako ka'nea'maki lapa'kaeyafe hu'na falu fala hupapatoa ke nakaeya Polo'na nakai'ni nayapati

ka'noe. Ka'noa'maki nakaeya nofipi mai'noa yafe lapa'kaeya lapa'kesa afitapa nameo. Anu-maya Koti'a vaya alino kayone hu ya'amo'a lapa'kaeya'ae hanese.

**Anumaya Koti'a Saufa Lami'nea Ke
New Testament in Inoke-Yate**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inoke-Yate

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

0efd25e9-6950-53d1-8fd3-d0e2721ce857